

GENTSE MEMORIEDAGEN: 6 - 7 JULI

6 juli 1565

Cornelis Jansen wordt benoemd tot eerste bisschop van Gent.

Hij was reeds benoemd door de Koning op 25 maart 1564, maar dergelijke benoemingen moesten toch nog altijd bekrachtigd worden door de Paus, en dit gebeurde dus op 6 Juli 1565.

Cornelis Jansen, beter bekend als Cornelius Jansenius, werd in 1510 geboren in Hulst als zoon van een chirurgijn. Hij volgde lessen in Gent bij Elooi Van Hoecke (ook gekend als Hoeckarius) op de Zandberg. Hij ging daarna naar Leuven waar hij promoveerde tot Doctor in de Theologie.

Het zou evenwel nog meer dan 3 jaar duren vooraleer hij hier zijn plechtige intrede deed; wij beleefden hier immers een troebele periode.

Dit gebeurde tenslotte op 8 September 1568. Gezeten op een muilezel kwam hij aan in het St-Jorisklooster op het Zand. (Waarom dat nu precies een muilezel moest zijn wordt er ons niet bij verteld). Hij werd daarbij vergezeld door leden van de Raad van Vlaanderen en andere autoriteiten. Daar kleedde hij zich om in pontificaal gewaad en in een lange processie met de begijnen, de bedelorden, de kapittels, de abdijen en een heel gevolg trok men naar de kathedraal die nog overal sporen droeg van de Beeldenstorm.

Zijn eerste belangrijk initiatief was de oprichting van het Seminarie.

Gedurende zijn ambtsperiode die slechts een 8-tal jaren duurde heeft hij het niet gemakkelijk gehad. Het was de periode van de Reformatie en de bestrijding ervan.

De laatste jaren liet zijn gezondheid het afweten en op 11 April 1576 stierf hij in zijn huis op de Zandberg vlakbij het huis waar hij 50 jaar voordien school had gelopen. Hij werd begraven in de St-Ivokapel in de kathedraal.

In tegenstelling met wat sommigen zouden kunnen denken bestaat er geen verband tussen onze Jansenius en het Jansenisme. Daarvoor moet ge bij de Bisschop van Ieper zijn.

6 Juli 1575

De Schepenen van de Keure kondigen op de pui van het Schepenhuis het plakkaat af van Filips II bevelende dat het jaar zou beginnen op 1 Januari en eindigen op 31 December.

6 Juli 1654

Jérôme Duquesnoy komt te Gent aan om het grafmonument te maken van Bisschop Triest. Zie "Ghendtsche Tydinghen" - 1985 - N° 2 - pp. 95-103

6 Juli 1791

De plechtige inhuldiging van Aartshertog Albert von Saksen-Teschen, gouverneur der Nederlanden, als Graaf van Vlaanderen namens Leopold II, kent een tragische afloop. Het was een gewoonte gouden en zilveren muntstukken in de massa te werpen en wie een geldstuk had kunnen bemachtigen stopte het in zijn mond weg. Er ontstond een geregeld gevecht en 3 personen bleven dood liggen: men had hen de mond opengescheurd om er de muntstukken uit te halen.

6 Juli 1838

Stichting van “La Lys”.

Het was op 6 Juli 1838 dat verschillende prominenten uit de textielwereld en enkele financiers samengekomen waren in de studie van notaris Van Gendt om over te gaan tot de stichting van de “Société de la Lys”, met als doel het mechanisch spinnen van vlas en hennep.

Bij de stichters waren o.m. de katoenbarons Félix de Hemptine, De Gandt, Pierre Rosseel, Jacob Van Caeneghem; personen die dus wel iets afwisten van het vak en hun ervaring ter beschikking stelden aan de nieuwe maatschappij.

Burelen, magazijnen en een eerste productie-eenheid werden ondergebracht in de oude katoendrukkerij van Josse Clemmen, gelegen op het schiereiland tussen de Leie en de oude vestingsgracht aan de Nieuwe Wandeling. Er werd ook een nieuw gebouw opgericht.

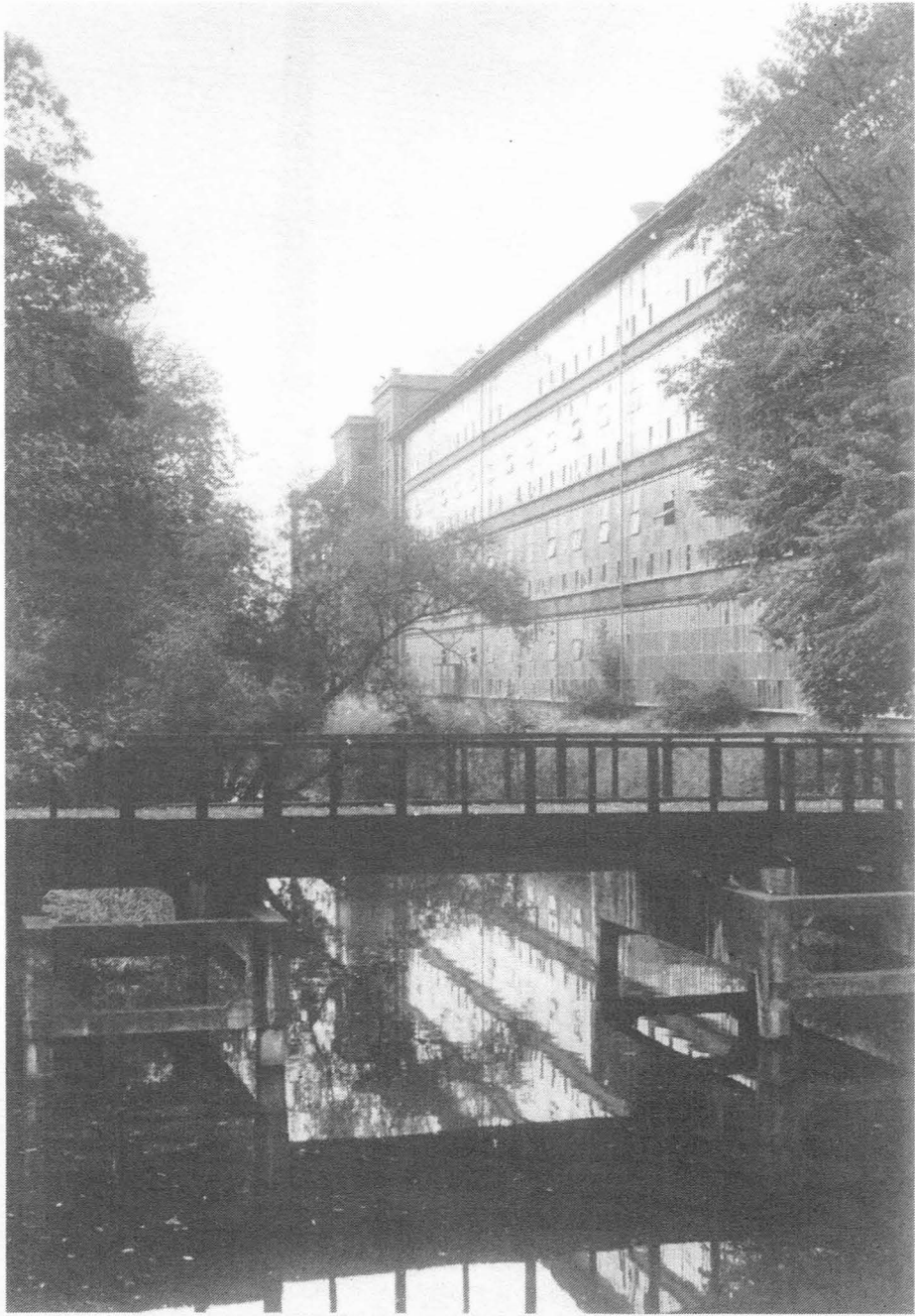
Van het begin af moest alles modern zijn: men begon met 10.000 spullen die geleverd werden door de Phenixfabrieken, stoommachines werden besteld in Engeland, stoomketels in Grivegnée. De Directeur en de hogere kaderleden gingen een stage doen in Engeland.

Twee jaar na de stichting ging het slecht en men maakte verlies, maar vanaf het volgend jaar ging het goed en het ging steeds crescendo. De kwaliteit van de geproduceerde goederen was immers uitstekend en werd gewaardeerd door het uitgebreid buitenlands cliënteel en steeds werden de nieuwste technieken toegepast.

In den beginne was slechts een deel van het eilandje, langs de kant van de Coupure, bebouwd. Op het andere deel, langs de kant van Einde Were, had de St-Jorisgilde haar Casino en haar schietstand, maar de “Lys” kon deze gronden verwerven in 1860 en aldus verder uitbreiden.

Dit voor wat de positieve kant van de zaak betreft. Negatief waren natuurlijk de werkomstandigheden in deze sector in de 19e eeuw: lange arbeidstijden, kinderarbeid, onhygiënische omstandigheden. Vooral in de “natte continuus” waar het vlas behandeld werd met heet water was de arbeid, die uitgevoerd werd door vrouwen, zeer penibel.

Er moet nochtans gezegd worden dat de situatie in de “Lys” zeker niet slechter



22 oktober 1964. La Lys: een industriële site die een stuk groener was dan de "Groene Vallei".



9.9.65. La Lys. De afbraak is volop bezig.



12.6.72. Ex. La Lys.

was dan in de andere textielfabrieken; volgens oude werknemers zelfs aanzienlijk beter.

Van de 3.000 personen die in 1919 in de "Lys" werkten waren er 2.000 vrouwen.

Oude Gentenaars die in de omgeving van de Nieuwe Wandeling woonden herinneren zich nog zeer goed een geluid uit hun kinderjaren: een beetje voor 5 uur 's morgens trok een heel leger arbeiders op naar de fabriek: mannen, vrouwen, kinderen. Aangezien zij allemaal klompen droegen veroorzaakte dit een oorverdovend gekletter op de kasseien.

In 1965 werden de gebouwen van de "Lys" volledig afgebroken om plaats te maken voor de appartementsblokken van de zogenaamde "Groene Vallei" die, vooraleer ze zo heette, en er industriële gebouwen stonden, veel groener was dan nu het geval is.

6 Juli 1885

Er wordt besloten een Bond op te richten van oud-leden van het Studentengenootschap "'t Zal Wel Gaan".

7 Juli 1489

Pieter De Bondt, broer van de beroemde goudsmid Cornelis De Bondt, wordt wegens valsmunterij ter dood veroordeeld.

7 Juli 1849

Geboorte te Waarschoot van Emile Van Vooren.

Hij was conciërge van de Universiteit in de Volderstraat.

Zijn conciërgeloge was een toevluchtsoord voor Gentse kunstenaars zoals Alphonse Dessenis, Jules Verwest, Jules De Bruycker, Franz Hellens, Cies de Kalle, etc.

In 1909 maakte Jules Verwest een portret van hem in zijn keuken.

7 Juli 1885

Dood van Henri Waelput.

Deze Gentse componist werd geboren op 26 Oktober 1845.

Hij studeerde aan het Atheneum en aan het St-Barbaracollege. Ook al niet zo gebruikelijk, gewoonlijk is het het een of het ander. Beiden konden blijkbaar ook.

Hij ging dan aan de Universiteit zijn kandidatuur halen in de Wijsbegeerte en de Letteren, maar maakte zijn studies niet af. Waarom niet? De muziek zat hem te diep in het bloed en eens dat men dat heeft geraakt men daar niet meer van

af. Hij componeerde reeds liederen toen hij 14 jaar was.

Op zijn 18e, wij zijn dan in 1863 en dat jaartal zal misschien bij enkele lezers een belletje doen gaan. Klopt: de inhuldiging van het standbeeld van Jacob Van Artevelde. Waelpot componeerde de triomfmars voor deze plechtigheid, niet te verwarren met de Arteveldecantate die gecomponeerd werd door August Gevaert.

Na harmonieeler gevolgd te hebben bij Karel Miry trekt hij naar het Conservatorium van Brussel waar hij lessen krijgt van Fétis en Karel Hanssens.

Muziek studeren schijnt geen enkel probleem te stellen want op zijn 21e behaalt hij de Eerste Prijs voor Compositie en op zijn 22e de Prijs van Rome met zijn cantate "Het Woud".

Na anderhalf jaar in Duitsland gezeten te hebben wordt hij in 1869 Directeur van de Muziekschool in Brugge, maar 2 jaar later geeft hij zijn ontslag en wij komen hem tegen als dirigent in Den Haag, Brussel, Antwerpen, Dijon en... als dirigent van het Gents operaorkest van 1875 tot 1878 en van 1882 tot aan zijn dood in 1885.

Men zou kunnen denken dat een dergelijk succesvol man gelukkig moet zijn, blijkbaar was hij dat niet, want hij stierf ontmoedigd en teleurgesteld, nog geen 40 jaar oud.

In 1905, 20 jaar na zijn dood, voerden de "Melomanen" in het Casino een van zijn cantates uit "De Pacificatie van Gent", gecomponeerd in 1876. Zijn borstbeeld is te zien in de foyer van de Opera en wanneer in 1914 een straat getrokken werd tussen de St-Lievensstraat en de Frère Orbanlaan, werd zij naar hem genoemd.

Hugo COLLUMBIEN

HERINNERINGEN VAN NEN ECHTE STROP

Oas ne meinsch éwer wordt beginde mier achter u te kijke.

Oas ge jonger zjzt moakte plannen voor binne vijf of tien joar, moar ik ben al in die ieste kategorie aanbeland, dus kijke kik mier in achteruit.

Dikwijls geroake kik tons op d'Heuvelpuurte, doar benne kik gebore in d' Hersfststroate.

Pas op, twie kere mee st, anders schrijfde mee fijte. A zu hèn de broeders ons da gelierd.

Ge ziet, ik ginge noar 't strop noar 't schole bij de Broeders van Liefde. Oas me wij als kleine jonge diene noame huurdege, peisdege wij nie subiet aan kristelijke